

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ

СИЛАБУС

АКТОРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Освітній рівень	Другий (магістерський)	Курс	1
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	6
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	112
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво	Лекції	-
Статус	Обов'язкова	Практичні	96
		Індивідуальні	16
		Самостійна робота	68
		Семестровий контроль	Іспит - 1,2,3 сем.

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Дмитрієва Оксана Федорівна, доцент кафедри, заслужена артистка АР Крим
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Dmitrieva.pdf
E-mail	dmitrieva.oksana777@gmail.com

ПІБ, посада	Фесенко Світлана Яківна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Fesenko.pdf
E-mail	fesenko833@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус «Акторсько-педагогічна майстерність» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати магістри відповідно до вимог освітньої характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу спеціального курсу «Акторсько-педагогічна майстерність», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою вивчення дисципліни є: підготовка студентів до практичної діяльності у якості викладача фахових дисциплін за спеціальністю «Сценічне мистецтво» у навчальних та творчих колективах різного типу. Ознайомлення студентів з основними завданнями

театральної педагогіки, включно з оволодінням сучасними методиками викладання й практичними навичками навчання, формування у студентів комплексного методологічного та творчого мислення. Досягнути розуміння сутності діяльності науково-педагогічного працівника, психологічних закономірностей управління навчальним процесом, досягнути сутність правил дидактики, оволодіти методами ефективної організації освітньо-виховного процесу у закладі вищої освіти мистецького спрямування. Сформувати чітке розуміння основ педагогіки театру у сучасному соціо-культурному середовищі та використання унікальної специфіки мистецтва театру ляльок, театру анімації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

Знати:

- поняття про дидактику і методику викладання, цілі, завдання, зміст і форми педагогічного процесу, засоби навчання;
- вимоги до особистості педагога;
- методичні основи організації і планування навчально-виховного процесу;
- методики проведення групових та індивідуальних занять з учасниками творчого колективу, репетиційної роботи;
- порядок ведення навчально-методичної документації.
- особливості оформлення сучасних медіа лекцій, майстер-класів, тощо.

Вміти:

- організувати й проводити художньо-творчу роботу;
- користуватися спеціальною літературою, робити педагогічний та режисерський аналіз драматичних творів;
- організувати й вести навчально-освітній процес в творчому колективі;
- аналізувати і застосовувати чинні освітні програми, користуватися навчально-методичні матеріалами;
- використовувати різноманітні методичні прийоми в педагогічній та творчій роботі з колективом.

Здобуті знання та вміння забезпечують формування таких **компетентностей**:

ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність вільно спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність оперувати новітніми комунікаційно-інформаційними технологіями в процесі проектування та реалізації художньої ідеї, осмислення творчого результату.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати професійні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

ЗК8. Здатність працювати як в команді так і автономно.

ЗК9. Здатність розробляти та управляти проектами, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК1. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових знань та професійної практики.

СК2. Здатність управляти процесами у творчо-виробничій сценічній діяльності або навчанні.

СК4. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів та конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

СК5. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК9. Здатність застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах мистецької освіти.

СК10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

ПРН2. Вільно оперувати всім комплексом отриманих знань. у сфері практичної професійної та дослідницької діяльності.

ПРН9. Виявляти здатність до генерування нових ідей.

ПРН10. Виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації у професійній діяльності й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН11. Оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПРН16. Знаходити відповідні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

ПРН17. Вміти розробляти, планувати й реалізовувати художньо-мистецькі та науково-дослідницькі проекти, які спрямовані на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні твори сучасного мистецтва.

ПРН18. Координувати та вдосконалювати процеси у творчо-виробничій сценічній діяльності або навчанні.

ПРН19. Брати відповідальність за внесок до професійних знань і практик та оцінювання результатів діяльності колективу (творчого, навчального).

ПРН20. Здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю щодо питань сценічного мистецтва в т.ч. і на міжнародному рівні.

ПРН21. Передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і не фахівцям. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну їх складові).

ПРН22. Застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах мистецької освіти. Знати принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі, методики навчання, які тут використовуються.

ПРН23. Презентувати на громадських форумах, конференціях лабораторіях продукт власної творчості, працювати з документами творчих грантів та організацій у сфері культурного менеджменту.

Перелік тем.

Тема 1. Вступ. Театральне мистецтво в освіті.

Тема 2. Дидактичні завдання викладання театральних дисциплін.

Тема 3. Особистість педагога театральних дисциплін.

Тема 4. Сучасна педагогіка про творчу індивідуальність та індивідуальні стилі діяльності педагога.

Тема 5. Спільні й відмінні риси акторської та педагогічної діяльності.

Тема 6. Моделі й стиль поведінки педагога театральних дисциплін у творчому колективі.

Тема 7. Тактика взаємодії викладача з учнями.

Тема 8. Педагогічна творчість, як невід'ємний елемент викладання театральних дисциплін.

Тема 9. Тренінг творчої психотехніки викладача на основі методів театральної педагогіки.

Тема 10. Практикум з розробки психотехнічних тренінгів.

Тема 11. Забезпечення безперервного професійно-особистісного розвитку педагога в умовах професійної діяльності.

Тема 12. Виховна робота педагога в навчальній групі.

Тема 13. Форми організації навчального процесу.

Тема 14. Навчальний план. Навчальні програми з театральним дисциплінам.

Тема 15. Практикум. Самостійне укладання програми навчальних дисциплін з акторського мистецтва.

Тема 16. Календарно-тематичні та поурочні плани.

2 курс.

Тема 1. Характеристика навчальних програм театральних дисциплін. Самостійне складання програми для навчання спеціальних предметів.

Тема 2. Методи викладання театральних дисциплін. Особливості викладання майстерності актора (анімаційний план).

Тема 3. Роль ігрових методів у процесі навчання в театральному колективі.

Тема 4. Практикум. Проведення психотренінгів і рольових ігор.

Тема 5. Інтерактивний майстер-клас. Мультимедійна лекція-презентація.

Тема 6. Основні методи акторсько-педагогічної практики актора театру ляльок.

Тема 7. Основні теорії та методики акторської техніки. XX століття.

Тема 8. Методика розвитку ігрових навичок, методика роботи над роллю.

Форми та технології навчання

Лекційно-теоретичні заняття, групові практичні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота, публічна презентація (майбутнього творчого проєкту/вистави), репетиції, публічний показ творчого проєкту.

Навчальні ресурси.

Навчальні аудиторії, репетиційні майданчики, відділ технічних засобів навчання, навчальна лабораторія медіа-технологій (фонотека, відеотека), гаджети, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, інтернет ресурси, кабінет історії театру, бібліотека. Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у Messenger, Moodle, Google Classroom тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів

90–100 – А – відмінно. Здобувач виявив тверду обізнаність на історичних, теоретичних та методологічних аспектах акторсько-педагогічної практики; виявив хист і вміння у практичній частині роботи.

82–89 – В – добре. Здобувач твердо знає матеріал, грамотно застосовує фахову термінологію при викладі навчального матеріалу, загалом вміє застосувати знання на практиці, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – С – добре. Здобувач в цілому орієнтується в матеріалі курсу, втім малоініціативно і не достатньо оригінально демонструє на практиці володіння своїми знаннями з фаху.

64–73 – D – задовільно. Здобувач орієнтується в частині історико-теоретичного матеріалу, викладає його не достатньо термінологічно; в практичній діяльності демонструє посередній рівень майстерності.

60–63 – E – задовільно. Здобувач дуже поверхнево знає історичний, теоретичний та методологічний складник компоненту освітньої програми; у практичній частині дисципліни не достатньо самостійний.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з історичних та теоретичних питань, з принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, припустившись принципових помилок, виявив незнання понятійного апарату компоненту освітньо-професійної програми; не зміг перенести методику на практику.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних театральних фестивалях, круглих столах, конференціях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка. — Київ: Лібра, 1996. — 224 с.
2. Акторська майстерність: тренінг: навчально-методичний посібник. / В. А. Хім'як. — Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2014. — 96 с.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України : Історія. Теорія : Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вузів / А. М. Алексюк // Міжнародний фонд «Відродження». — Київ : Либідь, 1998. — 560 с.
4. Беседіна Л.М., Сторубльов О.І. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах : метод. посіб. / Л. М. Беседіна, О. І. Сторубльов. — Видання 2-е, перероб. і доп. — Київ : Логос, 2009. — 204 с.
5. Діалектика вищої освіти: трансформація від декларації до реалізації: Навч. посібник / В. О. Головка, С. О. Гримблат, Д. І. Барановський та ін. - Харків: Еспала, 2009.- 304 с.
6. Збірник нормативних документів щодо Болонського процесу / Укладачі: К. М. Левківський, З. І. Логвин, Н. Л. Губерська.- К.: ПЗО, 2008.- 166 с.
7. Козачковський Д. Нотатки на сторінках ролей, п'єс і клаптиках паперу. Підручна книжка для акторів та режисерів / Упоряд. Козак Б. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана

- Франка, 2017. 96 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/department/teatroznavstva-ta-aktorskojimajsternosti>
8. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. - Вид. 2, стереотип.- К.: Знання, 2011.- 486 с.
  9. Мороз І. В. Кредитно-модульна система організації навчального процесу: Довідник для студентів.- К.: Освіта України, 2006.- 90 с.
  10. Нагасв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007.- 232 с.
  11. Олійник Л. А. Спільне виховання акторів і режисерів / Л. А. Олійник // По той бік очей. — К., 2003. — 40 с.
  12. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г.М. Падалка. – Київ : Освіта Україна, 2008. – 274 с.
  13. Jurkowski H. Dzieje teatru lalek. T. 1. Od antyku do romantyzmu / H. Jurkowski. — Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970.
  14. Marek Waszkiel <https://www.marekwaszkiel.pl/2018/05/30/animacja-we-wspolczesnym-lalkarstwie/>.